

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 2, 15, 19, 28, 50, 78, 92, 96 IR
121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

2022 metais prasidėjus plataus masto invazijai į Ukrainos teritoriją, Lietuva konsolidavo pastangas ir viena pirmųjų ėmė jai teikti pagalbą įvairiose srityse, neatlygintinai perduodama įvairaus turto ir daiktų nukentėjusiems nuo karo veiksmų asmenims ir sektoriams. Tebesitęsiant karo veiksmams, ši pagalba toliau teikiama įvairiomis formomis, remti Ukrainą numatoma ir ateityje.

Atsižvelgiant į įvairias pagalbos teikimo formas, Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 15, 19, 28, 50, 78, 92, 96 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas) siekiama patikslinti asmenų, vykdančių humanitarinę ir labdaros veiklą už Europos Sąjungos (toliau – ES) teritorijos ribų ir galinčių pasinaudoti pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) lengvatomis prekėms, susijusioms su šia veikla, apimtį.

Taip pat Įstatymo projektu siūloma atlikti kitus Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVM įstatymas) pakeitimus, atsižvelgiant į praktikoje kilusias problemas ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) sprendimus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (direktorė Jūratė Laurikėnaitė, tel. (0 5) 239 0151) Netiesioginių mokesčių skyriaus (vedėja Rūta Pileckienė, tel. (0 5) 219 9359) vyriausioji specialistė Giedrė Morkūnienė (tel. (0 5) 239 0229).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

I. PREKĖS, SKIRTOS PARAMAI IR HUMANITARINEI PAGALBAI

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva) 146 straipsnio 1 dalies c punktą, valstybės narės turi neapmokestinti PVM (su teise į PVM atskaitą) prekių tiekimo patvirtintiems asmenims, kai jie eksportuoja prekes iš Bendrijos vykdydami humanitarinę, labdaros ar švietimo veiklą už Bendrijos ribų.

Šias nuostatas Lietuvoje perkelia PVM įstatymo 50 straipsnis – taikant 0 procentų PVM tarifą apmokestinamos prekės, tiekiamos Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme (toliau – LP įstatymas) nurodytiems Lietuvos Respublikoje įregistruotiems paramos gavėjams, jeigu šios prekės minėtų paramos gavėjų kaip parama išgabenamos už ES teritorijos ribų veikiantiems juridiniams asmenims ir kitoms organizacijoms, pagal LP įstatymą galintiems būti paramos gavėjais, t. y. šiuo metu Lietuvoje reikalavimai asmenims, laikomiems PVM direktyvos 146 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais patvirtintais asmenimis, yra susieti su LP įstatyme įtvirtintais reikalavimais.

II. KITOS NUOSTATOS

1. Pastato (statinio) esminis pagerinimas (PVM įstatymo 2 straipsnis)

PVM įstatyme pastato (statinio) esminis pagerinimas apibrėžiamas kaip statybos darbai, kurie pailgina pastato ar statinio naudingo tarnavimo laiką arba pagerina jo naudingąsias savybes. Dėl neapibrėžtumo tokia sąvoka lemia mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojų ginčus dėl jos taikymo konkrečiose praktinėse situacijose.

2. Apmokestinamosios vertės apskaičiavimas (PVM įstatymo 15 straipsnis)

Šiuo metu, kai prekių tiekimą ar paslaugų teikimą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje nurodytų patiektų prekių ar suteiktų paslaugų apmokestinamoji vertė nurodoma kita valiuta nei eurai, o vėliau patikslinama ir išrašoma kreditinė PVM sąskaita faktūra, perskaičiuojant patikslintą

apmokestinamąją vertę į eurus turi būti naudojamas euro ir užsienio valiutos santykis, galiojantis kreditinės PVM sąskaitos faktūros išrašymo dieną.

3. Asmenų su negalia techninės pagalbos priemonės (PVM įstatymo 19 straipsnis)

Šiuo metu nuostatoje, reglamentuojančioje lengvatinio PVM tarifo taikymą, vartojama sąvoka „neįgaliųjų techninės pagalbos priemonės“.

4. Finansinės paslaugos (PVM įstatymo 28 straipsnis)

Šiuo metu detalų PVM įstatymo 28 straipsnio 1–4 dalyse nurodytų finansinių paslaugų sąrašą pavesta nustatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliojai institucijai. Todėl, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 15 d. nutarimą Nr. 671 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo nuostatas“ (toliau – Nutarimas Nr. 671), Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. 157 „Dėl Pridėtinės vertės mokesčiu neapmokestinamų finansinių paslaugų, nurodytų Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 28 straipsnio 1–4 dalyse, sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. 157) patvirtintas Pridėtinės vertės mokesčiu neapmokestinamų finansinių paslaugų, nurodytų Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 28 straipsnio 1–4 dalyse, sąrašas (toliau – finansinių paslaugų sąrašas).

5. Informavimas apie dokumentų saugojimo vietą (PVM įstatymo 78 straipsnis)

Pagal PVM direktyvos 245 straipsnio 2 dalį, valstybės narės gali reikalauti, kad jų teritorijoje įsisteigę apmokestinamieji asmenys praneštų joms, kur saugomos sąskaitos faktūros, jeigu tai daroma už jų teritorijos ribų.

Šiuo metu, jeigu Lietuvos Respublikos apmokestinamieji asmenys saugo dokumentus naudodami elektronines priemones ir užtikrina visišką prieigą prie juose esančių duomenų (t. y. galimybę gauti šiuos dokumentus elektroninėmis priemonėmis, juos skaityti ir kitaip naudoti Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MA įstatymas) nustatytais pagrindais), dokumentai gali būti saugomi ir ne šalies teritorijoje. Lietuvos Respublikos apmokestinamieji asmenys privalo vietos mokesčio administratorių informuoti apie dokumentų saugojimo vietą, jeigu dokumentai saugomi ne šalies teritorijoje.

6. Apmokestinamojo asmens, privalėjusio pateikti prašymą įregistruoti jį PVM mokėtoju, prievolės (PVM įstatymo 92 straipsnis)

Apmokestinamasis asmuo, privalėjęs pateikti prašymą įregistruoti jį PVM mokėtoju, tačiau to nepadaręs, privalo skaičiuoti ir mokėti į biudžetą PVM už prekes ir paslaugas, už kurias jis privalėtų skaičiuoti ir mokėti PVM būdamas PVM mokėtoju. Tačiau šiuo metu tokiam asmeniui nenustatyta prievolė išskirti PVM sumą apskaitos dokumentuose, kuriais įforminamas tokių prekių tiekimas ir (arba) paslaugų teikimas.

7. PVM skolos neišnykimas (PVM įstatymo 121 straipsnis)

Šiuo metu nustatyta, kad prievolė mokėti importo PVM muitinei *mutatis mutandis* išnyksta 2013 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 124 straipsnio 1 dalies d–g punktuose nustatytais atvejais.

Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio e punkte nurodyta, kad importo arba eksporto skola muitinei išnyksta, kai importo arba eksporto muiti apmokestinamos prekės konfiskuojamos arba kai jos sulaikomos ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos. Atsižvelgiant į tai, kad atitinkamų PVM įstatymo nuostatų taikymas susietas su šiuo punktu, šiuo metu laikoma, kad importo PVM skola išnyksta tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir mitas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

I. PREKĖS, SKIRTOS PARAMAI IR HUMANITARINEI PAGALBAI

Lietuvoje parama, kaip ji suprantama plačiąja prasme, valstybiniu lygiu gali būti teikiama ne tik pagal LP įstatymą. Visuomeninius santykius, susijusius su valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veikla ir humanitarinės pagalbos teikimu už Lietuvos ribų, taip pat reglamentuoja Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos

įstatymas (toliau – VBHP įstatymas).

VBHP įstatyme humanitarinės pagalbos teikimas yra griežtai reglamentuotas:

- valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kaip jos apibrėžiamos VBHP įstatyme, sprendimus dėl humanitarinės pagalbos teikimo turi priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka;

- akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kaip jos suprantamos pagal VBHP įstatymą, gali teikti humanitarinę pagalbą tik neatlygintinai perduodamos savo turimas lėšas ar kitą sau nuosavybės teise priklausančią turtą (daiktus) tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių valstybinių ar savivaldybių institucijų, užsienio valstybių viešųjų juridinių asmenų ar užsienio valstybių valstybinių institucijų prašymu kitų juridinių asmenų, kuriuos užsienio valstybė įgaliojo ar kuriems pavedė imtis priemonių ir veiksmų siekiant VBHP įstatyme 2 straipsnio 5 dalyje nurodytų tikslų, nuosavybės ar suteikdamos tokį turtą naudotis panaudos teise bei kitais VBHP įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytais būdais. Be to, tokia humanitarinė pagalba teikiama tik gavus atitinkamos Vyriausybės įgaliotos institucijos ir (ar) savivaldybės vykdomosios institucijos pritarimą dėl humanitarinės pagalbos teikimo tikslingumo, priimtą atsižvelgus į Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendaciją dėl humanitarinės pagalbos teikimo atitikties Lietuvos užsienio politikos prioritetams ir tarptautiniams įsipareigojimams.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma patikslinti, kad minėti humanitarinę pagalbą teikiantys asmenys laikomi PVM direktyvos 146 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais patvirtintais asmenimis.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad pagal VBHP įstatymą teikiant humanitarinę pagalbą gali dalyvauti ir pilietinė visuomenė, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, bei kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, siūloma minėtais patvirtintais asmenimis laikyti ir visus kitus asmenis, jeigu jie yra sudarę susitarimus su institucijomis ar įstaigomis dėl humanitarinės pagalbos teikimo pagal VBHP įstatymą.

Todėl PVM įstatymo 50 straipsnį siūloma patikslinti nustatant, kad taikant 0 procentų PVM tarifą būtų apmokestinamos humanitarinei pagalbai skirtos prekės, tiekiamos VBHP įstatyme nurodytoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, taip pat bendrovėms, gavusioms pritarimą dėl humanitarinės pagalbos teikimo tikslingumo, ir (arba) kitiems asmenims, sudariusiems susitarimus dėl humanitarinės pagalbos teikimo su VBHP įstatyme nurodytomis institucijomis (įstaigomis), jeigu šios humanitarinei pagalbai skirtos prekės minėtų gavėjų išgabėtos už ES teritorijos ribų ir perduodamos kaip humanitarinė pagalba. Tai reiškia, kad minėti asmenys gali atskaityti ir (arba) susigrąžinti PVM sumą, kurią jie sumokėjo už įsigytas ir (arba) importuotas ir išgabentas iš ES teritorijos prekes. PVM lengvata šiuo atveju būtų taikoma ir prekių tiekimui, nurodytam PVM įstatymo 5 straipsnyje, t. y. prekių suvartojimui PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti: prekių, kurių pirkimo ir (arba) importo PVM ar jo dalis PVM mokėtojo buvo įtraukta į PVM atskaitą, perdavimui neatlygintinai kitam asmeniui.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu pagal Nutarimą Nr. 671 Finansų ministerija įgaliota nustatyti pridėtinės vertės mokesčio sumų grąžinimo paramos gavėjams tvarką, ir siekiant ateityje mažinti priimamų ar keičiamų teisės aktų skaičių, Įstatymo projekte siūloma įgalioti finansų ministrą nustatyti minėtą tvarką.

II. KITOS NUOSTATOS

1. Pastato (statinio) esminis pagerinimas (PVM įstatymo 2 straipsnis)

Pagal MA įstatymo 9 straipsnį, mokestinės prievolės turinys, jos atsiradimo, vykdymo ir pasibaigimo tvarka ir pagrindai Lietuvos Respublikos mokesčių teisės aktuose turi būti aiškiai apibrėžti.

Be to, ESTT byloje C-308/16 konstatavo, kad valstybė narė gali nustatyti taisykles, kaip nustatoma ar laikoma, kad pastatas buvo iš esmės pagerintas, jeigu laikomasi pagrindinio principo – atliekami esminiai atitinkamo pastato pakeitimai, susiję su jo naudojimo būdu ar gerokai keičiantys panaudojimo sąlygas.

Siekiant teisinio aiškumo nustatant, ar atlikti statybos darbai priskirtini pastato (statinio) esminiam pagerinimui, Įstatymo projekte siūloma pastato (statinio) esminio pagerinimo sąvoką apibrėžti pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas, t. y. pastato (statinio)

esminiu pagerinimu laikyti statinio kapitalinį remontą ar statinio rekonstravimą, kaip jie apibrėžti Statybos įstatyme.

Statybos įstatyme pateikiamos tokios apibrėžtys:

- statinio kapitalinis remontas – statyba, kurios tikslas – pertvarkyti statinį: pakeisti statinio laikančiąsias konstrukcijas, nekeičiant statinio išorės matmenų (ilgio, pločio, aukščio ir pan.);
- statinio rekonstravimas – statyba, kurios tikslas – perstatyti statinį: pakeisti statinio laikančiąsias konstrukcijas, pakeičiant statinio išorės matmenis (ilgį, plotį, aukštį ir pan.).

Siūlomais pakeitimais bus aiškiau apibrėžta pastato (statinio) esminio pagerinimo sąvoka.

2. Apmokestinamosios vertės apskaičiavimas (PVM įstatymo 15 straipsnis)

Atsižvelgiant į tai, kad finansinėje apskaitoje, taip pat apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, mokesčių mokėtojai atliekamus tikslinimus koreguoja atsižvelgdami į euro ir užsienio valiutos santykį, nurodytą pirminiame apskaitos dokumente, siūloma tokias pačias nuostatas taikyti ir PVM tikslais.

Todėl Įstatymo projektu siūloma patikslinti PVM įstatymo 15 straipsnio 21 dalį ir nurodyti, kad kai prekių tiekimą ar paslaugų tekimą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje patiektų prekių ar suteiktų paslaugų apmokestinamoji vertė buvo nurodyta kita valiuta nei eurai, o vėliau patikslinta ir išrašyta kreditinė PVM sąskaita faktūra, perskaičiuojant patikslintą apmokestinamąją vertę į eurus turi būti naudojamas euro ir užsienio valiutos santykis, nustatytas apmokestinimo momentu, o kai neįmanoma tiksliai nustatyti, kurio apskaitos dokumento duomenys tikslinami, – tų aplinkybių įforminimo dieną.

3. Asmenų su negalia techninės pagalbos priemonės (PVM įstatymo 19 straipsnis)

Atsižvelgiant į tai, kad 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatyme Nr. XIV-1722 išdėstytas Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas, kuriuo sąvoka „neįgalusis“ pakeista į sąvoką „asmuo su negalia“, Įstatymo projekte siūloma sąvoką „neįgalųjų techninės pagalbos priemonės“ keisti į sąvoką „asmenų su negalia techninės pagalbos priemonės“.

4. Finansinės paslaugos (PVM įstatymo 28 straipsnis)

Atsižvelgiant į tai, kad finansinių paslaugų sąrašas paskutinį kartą atnaujintas 2004 metais, taip pat į tai, kad finansų sektoriuje nuolat atsiranda naujų finansinių paslaugų ir baigtinio tokių paslaugų sąrašo nustatyti neįmanoma, bei siekiant išvengti platesnio ar siauresnio finansinių paslaugų PVM neapmokestinimo taikymo, siūloma atsisakyti pavedimo Vyriausybės įgaliotai institucijai nustatyti finansinių paslaugų sąrašą.

Kartu, atsižvelgiant į ESTT sprendimus bylose C-2/95, C-235/00, C-350/10 ir kt., pagal kuriuos vien fizinių, techninių, administracinių ar panašių paslaugų teikimas, nesukeliantis su finansinėmis paslaugomis susijusio sandorio šalių teisinio ir faktinio pokyčio, nelaikomas finansinių paslaugų teikimu, ir į tai, kad minėti ESTT išaiškinimai apima tik PVM įstatymo 28 straipsnio 3–5 dalyse nuodytų finansinių paslaugų tekimą, Įstatymo projektu siūloma PVM įstatymo 28 straipsnį papildyti 9 dalimi ir nustatyti atitinkamą teisinį reguliavimą (panašios nuostatos šiuo metu yra Įsakymu Nr. 157 patvirtinto finansinių paslaugų sąrašo 5 punkte).

5. Informavimas apie dokumentų saugojimo vietą (PVM įstatymo 78 straipsnis)

Siūloma atsisakyti nustatyto reikalavimo pateikti mokesčių administratoriui informaciją apie elektroniniu būdu saugomų PVM sąskaitų faktūrų saugojimo vietą, kai jos saugomos ne šalies teritorijoje, atsižvelgiant į tai, kad mokesčių mokėtojai elektroniniu būdu PVM sąskaitas faktūras gali saugoti ne šalies teritorijoje tik tuo atveju, kai užtikrina visišką prieigą prie juose esančių duomenų (t. y. galimybę gauti šiuos dokumentus elektroninėmis priemonėmis, juos skaityti ir kitaip naudoti MA įstatymo nustatytais pagrindais), todėl informacija, kurioje valstybėje saugomos mokesčių mokėtojų PVM sąskaitos faktūros, yra perteklinė ir visiškai nedaro įtakos atliekamų kontrolės (stebėsenos) veiksmų kokybei. Taip pat tokia informacija nesukuria pridėtinės vertės, o tik padidina administracinę naštą ir papildomų išlaidų tiek mokesčių mokėtojui, tiek mokesčių administratoriui.

Nuostatos atsisakymas neprieštarauja PVM direktyvai, nes valstybėms narėms suteikta pasirinkimo teisė nustatyti reikalavimą dėl minėtos informacijos pateikimo.

6. Apmokestinamojo asmens, privalėjusio pateikti prašymą įregistruoti jį PVM mokėtoju, prievolės (PVM įstatymo 92 straipsnis)

Teisė į PVM atskaitą yra sudėtinė PVM mechanizmo dalis ir iš principo negali būti ribojama. Tačiau pirkėjas gali įtraukti pirkimo PVM į PVM atskaitą tik tuo atveju, jei pirkimo PVM suma išskirta sandorį įforminančiuose apskaitos dokumentuose. Aplinkybė, kad apmokestinamasis asmuo neišregistruoja PVM mokėtoju, nors privalo tai padaryti, negali iš kito apmokestinamojo asmens, įsigyjančio prekes ar paslaugas iš tokio PVM neišregistravusio asmens, atimti teisės į PVM atskaitą.

ESTT sprendime byloje C-438/09 konstatuota, kad jeigu apmokestinamasis asmuo, PVM mokėtojas, savo vykdomai ekonominei PVM apmokestinamai veiklai įsigijo paslaugas iš nustatyta tvarka turėjusio registruotis, bet neišregistravusio PVM mokėtoju apmokestinamojo asmens, kuris išrašytoje sąskaitoje faktūroje ar kitame dokumente nuo suteiktų paslaugų apmokestinamosios vertės išskyrė PVM, tai pirkėjas, PVM mokėtojas, turi teisę šį pirkimo PVM įtraukti į PVM atskaitą.

Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti PVM sistemos neutralumą, Įstatymo projekte siūloma nustatyti apmokestinamiesiems asmenims, nustatyta tvarka neišregistravusiems PVM mokėtojais, prievolę išskirti PVM sumą sandorius įforminančiuose dokumentuose, kad būtų galima teisingai nustatyti prievolės, susijusias su PVM, ir prekes ar paslaugas įsigiję apmokestinamieji asmenys, PVM mokėtojai, turintys teisę įsigytą pirkimo PVM įtraukti į PVM atskaitą, galėtų šia savo teise pasinaudoti.

7. PVM skolos neišnykimas (PVM įstatymo 121 straipsnis)

ESTT sprendime byloje C-489/20 pripažino, kad pagal Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktą (muito) skola muitinei išnyksta, kai prekės sulaikomos ir vėliau konfiskuojamos, nors jau buvo neteisėtai įvežtos į ES muitų teritoriją, tačiau (muito) skolos muitinei išnykimas nelemia PVM prievolės išnykimo.

ESTT sprendime konstatuota, kad PVM direktyvoje nėra nuostatų, pagal kurias išnyksta prievolė sumokėti mokestį, kai išnyksta (muito) skola muitinei, susijusi su neteisėtai įvežtomis prekėmis dėl Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto pagrindo, kas reiškia, kad, atsiradus prievolei apskaiciuoti PVM už tokias prekes, jis išlieka mokėtinas.

Atsižvelgiant į šį sprendimą, siūloma PVM įstatymo 121 straipsnio 2 dalyje išbraukti nuorodą į Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktą.

Įstatymo projekte siūloma, kad pakeitimai įsigaliojūt 2025 m. rugsėjo 1 d., t. y. netaikant MA įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje įtvirtinto reikalavimo dėl 6 mėnesių nuo oficialaus paskelbimo dienos įsigaliojimo termino, nes Įstatymo projektu iš esmės nekeičiama apmokestinimo PVM tvarka, o PVM įstatymo 50 straipsnyje siūlomi įtvirtinti pakeitimai lengvina mokesčių mokėtojų padėtį (pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo 2021 m. gegužės 13 d. nutarimą Nr. KT67-N6/2021 „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatų, susijusių su mokesčių teisinio reguliavimo pakeitimais, atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ minėtas 6 mėnesių reikalavimas gali būti netaikomas, kai mokesčių įstatymais yra lengvinama mokesčių mokėtojų padėtis).

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymas palengvins neatlygintinos humanitarinės pagalbos pagal VBHP įstatymą teikimą, kai tokią pagalbą teiks asmenys, PVM mokėtojai, kurie nėra laikomi paramos gavėjais.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams
 Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios
 Priėmus Įstatymo projektą, keisti kitų įstatymų nereikės.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projektu keičiama pastato (statinio) esminio pagerinimo sąvoka suderinta su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir ES dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir ES dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Iki Įstatymo projekto nuostatų įsigaliojimo dienos turės būti pakeistas Nutarimas Nr. 671, pripažįstant netekusiais galios įgaliojimus Finansų ministerijai nustatyti PVM sumų grąžinimo paramos gavėjams tvarką ir PVM neapmokestinamų finansinių paslaugų, nurodytų PVM įstatymo 28 straipsnio 1–4 dalyse, sąrašą.

Taip pat turės būti pripažintas netekusiu galios Įsakymas Nr. 157, patikslintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. 169 „Dėl Pridėtinės vertės mokesčio sumų grąžinimo paramos gavėjams taisyklių patvirtinimo“ ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. 223 „Dėl Paramos gavėjų prašymo grąžinti sumokėtą pridėtinės vertės mokestį užpildymo taisyklių patvirtinimo“ nuostatos.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Patikslinus asmenų, galinčių susigrąžinti PVM už išgabentas iš ES teritorijos prekes, apimtį, galimi valstybės biudžeto netekimai, kurie priklausys nuo to, koks bus humanitarinės pagalbos poreikis ir kiek konkrečių asmenų bus įtraukti į humanitarinės pagalbos teikimą.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
 Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Pridėtinės vertės mokestis“, „parama“, „paramos gavėjai“, „humanitarinė pagalba“, „pastato (statinio) esminis pagerinimas“, „statinio kapitalinis remontas“, „statinio rekonstravimas“, „apmokestinamoji vertė“, „finansinės paslaugos“, „dokumentų saugojimas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
 Nėra.